

Supravetési állapotok mágnese térben (Heisenberg-efektus)

$\underline{A}(\underline{r})$ vektorpotenciál $\underline{B} = \text{rot } \underline{A}$ (London-módszer $\nabla \cdot \underline{A} = 0$)

$\underline{p} \rightarrow (\underline{p} - e\underline{A})$ kanonikus impulzus

kin. energia: $\frac{(\underline{p} - e\underline{A})^2}{2m}$ (pot. energia változatlan) $\underline{p} = -i\hbar \nabla$

Lin. válasz, $\underline{A}$ -ban lineáris rendű perturbáció:

$$H_1 = \frac{ie\hbar}{2m} \sum_i (\nabla_i \underline{A}(\underline{r}_i) + \underline{A}(\underline{r}_i) \nabla_i) = \sum_{\underline{k}, \underline{k}', \sigma} A_{\underline{k}, \underline{k}', \sigma} c_{\underline{k}', \sigma}^\dagger c_{\underline{k}, \sigma}$$

$i \leftarrow$ összes elektronra

$$A_{\underline{k}, \underline{k}'} = \langle \underline{k}' | H_1 | \underline{k} \rangle$$

$$H_1 | \underline{k} \rangle = \frac{ie\hbar}{2m} \left[\nabla (\underline{A}(\underline{r}) e^{i\underline{k} \cdot \underline{r}}) + \underline{A}(\underline{r}) \nabla e^{i\underline{k} \cdot \underline{r}} \right]$$

$$= \underbrace{(\nabla \cdot \underline{A})}_{=0} e^{i\underline{k} \cdot \underline{r}} + i\underline{k} \cdot \underline{A} e^{i\underline{k} \cdot \underline{r}} + i\underline{k} \cdot \underline{A} e^{i\underline{k} \cdot \underline{r}}$$

$$\underline{H}_1 | \underline{k} \rangle = -\frac{e\hbar}{m} \underline{k} \cdot \underline{A}(\underline{r}) e^{i\underline{k} \cdot \underline{r}}$$

$$\underline{A}(\underline{r}) = \sum_{\underline{q}} \underline{a}(\underline{q}) e^{i\underline{q} \cdot \underline{r}} \rightarrow \underline{H}_1 | \underline{k} \rangle = -\frac{e\hbar}{m} \sum_{\underline{q}} (\underline{k} \cdot \underline{a}(\underline{q})) e^{i(\underline{k} + \underline{q}) \cdot \underline{r}}$$

$$\langle \underline{k}' | H_1 | \underline{k} \rangle = -\frac{e\hbar}{m} \sum_{\underline{q}} \underline{k} \cdot \underline{a}(\underline{q}) \underbrace{\int d^3r e^{-i\underline{k}' \cdot \underline{r}} e^{i(\underline{k} + \underline{q}) \cdot \underline{r}}}_{\delta_{\underline{k}', \underline{k} + \underline{q}}}$$

$$\underline{k}' = \underline{k} + \underline{q} \rightarrow \underline{q} = \underline{k}' - \underline{k}$$

$$= -\frac{e\hbar}{m} \underline{k} \cdot \underline{a}(\underline{k}' - \underline{k}) = A_{\underline{k}, \underline{k}'}$$

$$H_1 = -\frac{e\hbar}{m} \sum_{\underline{k}, \underline{q}, \sigma} \underline{k} \cdot \underline{a}(\underline{q}) c_{\underline{k} + \underline{q}, \sigma}^\dagger c_{\underline{k}, \sigma} \quad (\text{II. típusú})$$

H_1 -et a $\gamma_{\underline{k}i}$ operátorokkal fejezünk ki a $c_{\underline{k}}$ -k helyett:

$$C_{\underline{k}'}^{\dagger} C_{\underline{k}} = (u u' + v v') (\gamma_{\underline{k}'0}^{\dagger} \gamma_{\underline{k}0} - \gamma_{\underline{k}'1}^{\dagger} \gamma_{\underline{k}1}) +$$

$$+ (u'v - v'u) (\gamma_{\underline{k}'0}^{\dagger} \gamma_{\underline{k}1} - \gamma_{\underline{k}'1} \gamma_{\underline{k}'0})$$

$\underline{k}' = \underline{k}$ -ra különösen egyszerű, mert $u' = u, v' = v$ miatt

$$C_{\underline{k}}^{\dagger} C_{\underline{k}} = \gamma_{\underline{k}0}^{\dagger} \gamma_{\underline{k}0} - \gamma_{\underline{k}1}^{\dagger} \gamma_{\underline{k}1} \quad \text{diagonális } \gamma\text{-kban is!}$$

Teljes H -operátor: $q=0$ perturbációra ($\underline{k}' = \underline{k}$):

$$H = H_0 + H_1 = \sum_{\underline{k}} \left[\left(E_{\underline{k}} - \frac{e\hbar}{m} \underline{k} \cdot \underline{a}(0) \right) \gamma_{\underline{k}0}^{\dagger} \gamma_{\underline{k}0} + \left(E_{\underline{k}} + \frac{e\hbar}{m} \underline{k} \cdot \underline{a}(0) \right) \gamma_{\underline{k}1}^{\dagger} \gamma_{\underline{k}1} \right]$$

$\underline{A}$ -val arányosan felhasadva a kevésbé degenerált kvázirészekbe energiák!

A következő lépés: az áram névelése

az áram operátora: $\underline{J} = e c \underline{\hat{v}} = \frac{e}{m} (\hat{p} - e \underline{A})$

Kitérő a lin. válasz elméletéről:

$\delta \underline{A}$: ultrarövid-hosszú tartomány perturbáló operátor:

$$\delta H = - \int (-\underline{j}) \cdot \delta \underline{A} d^3 r \quad \text{lásd Landau II}$$

$\underline{A}$ és $-\underline{j}$ konjugált kanonikus momentumai megismerésére

$$\underline{J}(\underline{r}) = - \frac{1}{\mu_0} \int \underline{K}(\underline{r} - \underline{r}') \underline{A}(\underline{r}') d^3 r'$$

↑
magfüggvény (kernel)

Fourier-térben:

$$\underline{J}(\underline{q}) = - \frac{1}{\mu_0} \underline{K}(\underline{q}) \underline{A}(\underline{q})$$

London - elvételben mi a kernel?

London. $\underline{J}(\underline{r}) = -\frac{1}{\mu_0 \lambda_L^2} \underline{A}(\underline{r})$

$\leadsto K(\underline{r}-\underline{r}') = \frac{1}{\lambda_L^2} \delta^3(\underline{r}-\underline{r}')$

$K(q) = \frac{1}{\lambda_L^2} = \text{const.} = K(0)$ "London - kernel"

$T=0$ -n $\lambda_L^2(0) = \frac{m}{\mu_0 n e^2}$

Vizsgáljuk az áram operátorhoz

$\hat{J} = \sum_i e \hat{v}_i = \sum_i \left(e \frac{\hat{p}_i}{m} - \frac{e^2 A_i}{m} \right) = \hat{J}_1 + \hat{J}_2$

$\langle \hat{J}_2(\underline{r}) \rangle = -\frac{n e^2}{m} \underline{A}(\underline{r})$ éppen a tökéletes diamágnes

$\hat{J}_1$ paramágneses, ezt kell még bontanunk

$\downarrow$
 $K_1(q, T)$ kernel

$K(q, T) = \frac{1}{\lambda_L^2(0)} \left[\underset{\downarrow 2}{1} + \lambda_L^2(0) \underset{\downarrow 1}{K_1(q, T)} \right]$

K(0, T) megoldása

Korrel $q=0$ nulláramú, a hőmérséklet függvények,

$K(0, T) = \frac{1}{\lambda_c^2(T)}$ behatolási négyes T -függése

$\hat{J}_1 = \frac{e}{m} \sum_i \hat{P}_i = \frac{et}{m} \sum_{k\sigma} \underline{k} c_{k\sigma}^+ \sigma_{k\sigma}$

$= \frac{et}{m} \sum_{\underline{k}} \underline{k} (\gamma_{k0}^+ \gamma_{k0} - \gamma_{k1}^+ \gamma_{k1})$

$\langle \hat{J}_1 \rangle = \frac{et}{m} \sum_{\underline{k}} \underline{k} (f_{k0} - f_{k1})$

↑
Fermi-fü.

$q=0$ -ra $E_{kq1} = E_k + \frac{et}{m} \underline{k} \cdot \underline{a}(0)$

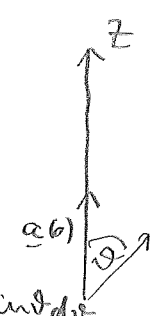
$f_{k0} - f_{k1} \approx -\frac{\partial f}{\partial E_k} \delta E_k = -\frac{\partial f}{\partial E_k} \frac{2et}{m} \underline{k} \cdot \underline{a}(0)$

$\langle \hat{J}_1 \rangle = \frac{2e^2 t^2}{m^2} \sum_{\underline{k}} [a(0) \cdot \underline{k}] \underline{k} \left(-\frac{\partial f}{\partial E_k}\right)$

$= a(0) \frac{2e^2 t^2}{m^2} \frac{1}{(2\pi)^3} \int_0^\infty dk (2\pi k^2) \left(-\frac{\partial f}{\partial E_k}\right) \int_0^\pi \cos^2 \vartheta \sin \vartheta d\vartheta$

$\int_{-1}^1 x^2 dx = \frac{2}{3}$

$= a(0) \frac{2e^2 t^2}{3m^2} \frac{1}{(2\pi)^3} \int_0^\infty dk 4\pi k^4 \left(-\frac{\partial f}{\partial E_k}\right)$

5

$$\frac{1}{(2\pi)^3} 4\pi k^2 dk = N'_S(E) dE = 2 N(0) \frac{E}{\sqrt{E^2 - \Delta^2}} dE$$

$$\langle J_1 \rangle = a(0) \frac{4e^2}{3m} \underbrace{\frac{k_F^2}{2m}}_{\epsilon_F} 2N(0) \int_{\Delta}^{\infty} \left(-\frac{\partial f}{\partial E} \right) \frac{E}{\sqrt{E^2 - \Delta^2}} dE$$

$\frac{1}{N(0)}$
 $\parallel$

$$\frac{4e^2}{3m} \epsilon_F = \frac{1}{m_0} \frac{e^2 \hbar v / m_0}{m} \left(\frac{4\epsilon_F}{3m} \right)$$

$$\langle J_1 \rangle = \frac{1}{m_0 \lambda_L^2(0)} 2 \int_{\Delta}^{\infty} \left(-\frac{\partial f}{\partial E} \right) \frac{E}{\sqrt{E^2 - \Delta^2}} dE$$